

Српски парламент не представља шире српско друштво. Разнолики парламент и слободни медији стубови су демократије и многи сматрају да то у Србији недостаје. Верујем да је легитимитет парламента без стварне опозиције под знаком питања, рекла је у интервјуу за Нова.рс европска посланица Тања Фајон.

Дуго сте истицали да Србија мора да поправи стање у владавини права, наводећи да ће од тога у зависти напредак наше земље ка Европској унији. Како оценујете тренутно стање са владавином права у Србији? Да ли ће у наредном периоду више пажње бити посвећено овом питању?

Откако је председник Вучић потврдио да ће се нова методологија проширења примењивати на Србију, то је одмах значило да ће бити потребан још већи политички надзор Европског парламента. Ово питање је посебно важно јер захтева снажну улогу

Европског парламента, посебно у погледу основних реформи демократских институција, владавине закона и медија. Наш приоритет ће бити да осигурамо да се методологија у потпуности примењује и да свако враћање уназад има стварне последице. Снажно подржавам Вучићеву одлуку, јер је Србија забележила очигледан пад у кључним областима као што су демократија, слобода медија, владавина закона и борба против корупције.

Колико је Србија тренутно далеко од Европске уније?

Као сам навела у претходном одговору, нови приступ процесу проширења дефинитивно би могао променити темпо отварања поглавља. Успешно отварање различитих поглавља отвориће нека директна врата према фондовима и програмима Европској унији који ће пут ка ЕУ учинити ближим и опипљивијим за људе из Србије који заслужују предности Уније што пре. Лопта је на страни Србије. Спремни смо да се директније укључимо у надзор процеса.

У којим још аспектима наша земља заостаје?

Недавни масовни протести су показали да људи нису задовољни тренутним стањем и да захтевају промене. Један од главних проблема остају недостатак слободе медија и напади на новинаре. Не могу довољно нагласити колико је ово неприхватљиво! Поред протеста, важно је да наставимо да унапређујемо и реформишемо политичку културу у Србији. Тим пре што Народна скупштина не представља читаво друштво, јер су опозиционе странке ван парламента. Такође, влада је изгубила поверење великог дела бирачког тела, што показује излазност мања од 50 одсто.

Били сте део тима ЕУ парламентарца који је учествовао у неуспешним преговорима између власти и опозиције. Јесте ли разочарани тиме што део опозиције на крају није изашао на изборе?

Колега Билчик и ја смо покушали да избегнемо овај сценарио, али велики део опозиције, иако је подржавао наше напоре на побољшању политичких услова, изгубио је поверење у владајуће институције и медије, односно њихову способност да спроведу изборе близу очекиваних стандарда. Не могу да променим стварност. Морамо се усредсредити на

побољшање будућности и наставити да допиремо до најширих могућих политичких снага у нашим активностима подршке демократији. То значи да се у дијалог требају укључити и странке које су ван парламента.

Након 21. јуна, појавиле су се бројне информације о нерегуларности избора у Србији. Како ви гледате на то, јесу ли претходни парламентарни избори били регуларни?

Тачно је да смо примили много појединачних жалби у вези са нерегуларностима недавних српских избора. Ја лично нисам могла да учествујем у мисији за посматрање избора у Београду због несрећних ограничења условљених коронавирусом. Специјална мисија за процену избора је закључила да су гласачи остали недовољно информисани и фрустрирани због чињенице да опозиција није имала адекватан приступ медијима. Они су забележили више неправилности него на претходним парламентарним изборима 2016. и председничким изборима 2017. године.

Верујем да су Србији заиста потребно хитно побољшање изборног процеса. Поменула бих неколико препорука које је недавно истакао ЦеСИД – да се стандардизује обука основних чланова бирачких одбора о спровођењу и праћењу изборног процеса и да се дефинишу прецизни и професионални критеријуми за чланове бирачких одбора. Такође, треба омогућити домаћим и међународним посматрачима да додатно акредитују нове посматраче у случају поновљених избора. Неопходно је осигурати строгу контролу над законитошћу потписа који подржавају изборну листу како би се осигурала пуна транспарентност.

Ипак, приметно је да су изостале бројне честитке из Европске уније победничкој страни након избора. Због чега је то тако?

Хтели ми то да признамо или не, српски парламент не представља шире српско друштво. Разнолики парламент и слободни медији стубови су демократије и многи сматрају да то у Србији недостаје. Верујем да је легитимитет парламента без стварне опозиције под знаком питања.

Из редова опозиције неретко се може чути да је ЕУ непринципијелна, јер подржава

демонстранате у Белорусији, а ћути на сличне догађаје у Србији. Због чега је то случај?

Ја и моја група социјалиста и демократа подржали смо мирне демонстрације у обе земље и осудили сваки облик насиља или сузбијања власти! Демократско је право сваког грађанина да протестује против власти и њихових одлука.

Као што је изастао оштрији одговор Комисије о излазности на изборе, изостала је и снажна порука [када је реч о протестима](#) . Ипак, надам се њиховом позитивном одговору о стварању и непристрасном раду извештаја више стручне групе о заробљавању државе и медија, јер би то помогло у идентификовању и процени неких кључних проблема који тренутно муче српску демократију и представљало би добру основу за даље ангажовање институција ЕУ и полазна основа за утврђене неопходне промене у Србији. Координирани напори Европског парламента и Европске комисије показали су се ефикасним у решавању политичке кризе у другим земљама у региону.

Често сте били мета критике представника власти у Србији. О вама су говорили Александар Мартиновић, Александар Вулин, а критиковала вас је и премијерка Ана Брнабић. Јесте ли то доживљавали као притиске?

Ниво политичког дијалога у Србији је веома критичан и низак, на шта сам већ указивала у прошлости. Нажалост, слично је и у мојој земљи, где оштре речи, директне критике, па чак и говор мржње користе не само неки видљиви чланови владајуће странке, већ и сам премијер. Веома је тужно што неки политичар уместо да води дијалог с поштовањем, користи „лак“ излаз без поштовања. Наравно, не морамо се слагати у свему, али искрено верујем да би нам дијалог и поштовање помогли да се понекад чак и нађемо на средини и пронађемо најбоља решења за људе и повратимо њихово поверење у политику.

(Нова.рс)